

EL DIÀLEG FILOSÒFIC

Comparació entre el diàleg i el diàleg filosòfic

Diàleg	Diàleg filosòfic
Pensar i reflexionar conjuntament	Pensar, reflexionar i investigar en col·laboració
Tenir en compte les idees de l'altre	Estar obert a les idees dels altres, per avançar en la recerca
Construir un pensament conjunt	Contribuir al pensament col·lectiu amb les aportacions personals
Pensar reflexivament	Usar judicis raonables tot fent créixer el coneixement
Explorar, investigar, donar raons	Reconèixer els aspectes filosòfics problemàtics
Cooperar	Col·laborar, cooperar i dur a terme recerca filosòfica
Parlar per descobrir noves opcions i alternatives	Ser conscients de la reflexió i emfatitzar la metacognició

Condicions per al diàleg filosòfic

- Escoltar atentament el que diuen els altres
- Prendre's seriosament el que es diu
- Buscar raons i evidències
- Reconèixer i explicitar supòsits
- Descobrir implicacions i supòsits
- Distingir entre el que es coneix i el que s'opina
- Intentar comprendre punts de vista aliens
- Estar alerta davant d'inconsistències, vaguetats, contradiccions, fal·làcies i altres problemes del discurs
- Intentar aprofundir en els temes i tenir en compte altres possibilitats i alternatives
- Mantenir un sa sentit de suspensió del judici en cas de falta d'evidències

Trets del diàleg filosòfic

- Va més enllà del simple diàleg. Explora els grans temes de la filosofia occidental, a través de les preguntes que s'han formulat. Porta els participants al concepte, a l'abstracció.
- Parteix d'una clara imparcialitat i accepta, d'entrada, totes les aportacions.
- No pretén arribar a una conclusió definitiva, sinó més aviat a intents provisionals de solució. No es tracta de trobar acords i consens, sinó de buscar els aspectes problemàtics de conclusions ja acceptades.

- Crear comprensió. Ha de clarificar el pensament. Es pensa de manera argumentada. Intenta aclarir els termes, reduir la vaguetat i l'ambigüitat.
- Investiga significats. No es queda en la superfície sinó que ressegueix el sentit i l'ús dels termes i conceptes, busca relacions i afinitats o incompatibilitats.
- Es qüestionen els límits i la transcendència de les nostres idees i opinions, tot cercant-hi implicacions i preveient-ne les conseqüències.
- Cultivar la raonabilitat, ens fa més atents a l'hora d'emetre judicis i analitzar-los.
- Fa reflexionar sobre qüestions metacognitives. Com ho sé? És fiable la informació que tinc? Fets o opinió?
- S'ocupa més de plantejar preguntes que no pas de donar respostes.

El diàleg filosòfic ajuda a conviure amb el dubte i la incertesa. No es tracta de fomentar ni l'escepticisme ni el dogmatisme. Ens ha de portar a la prudència i la cautela. Ens ha de fer més ponderats, menys radicals, i ens ha d'ajudar a viure amb poques certeses i amb força flexibilitat.

Irene de Puig: Fer filosofia a l'escola, Eumo Editorial